

Univerzita Karlova Praha, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy
školní rok: 2012/2013

Posudek vedoucího bakalářské práce

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Lucie Jakubcová Hajdušková, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: Mgr. Leonora Kitzbergerová, Ph.D.

Autor bakalářské práce: Jana Šromová

Obor: Pedagogika a výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání

Název práce: Zlo – koncept zla ve výtvarné výchově

Studentka si vybrala téma, kterým se lidé zabývají od nepaměti a v jakékoli době. Snaží se najít jeho různé podoby, pochopit jeho existenci ve světě, pochopit jeho příčiny a najít způsoby, jak se zla vyvarovat. Zlo je téma, které se objevuje v umění v mnoha variantách, jako akty lidského jednání a myšlení, ale také v metaforických a alegorických podobách různých tvorů, bestií a katastrof. Téma je to nesmírně široké a bohaté, proto si studentka vybrala výstavu Luciferův efekt (14. 10. 2011 - 2. 1. 2012), která proběhla v centru současného umění DOX. Výběr určitého rámce (v tomto případě výstava v Dox) může být ošemetný na jedné straně, protože příliš zužuje perspektivu, ale zároveň může být výzvou pro kritickou reflexi pojetí výstavy a tak vhodným prostředím pro přípravu budoucího učitele výtvarné výchovy, pro trénink jeho samostatného a kritického myšlení. Vhodným se zdá být také proto, že reflektuje koncept zla nedávné minulosti a současnosti a umožňuje srovnání našeho „současného“ pojetí (žáci a učitelé 21. st.) a jeho kořenů.

V teoretické části práce se studentka pokusila o stručný a obecný úvod do tématu, vybírá a cituje několik filosofických autorit (Sokrates, Augustin, Tomáš Akvinský, Leibniz) a jejich pojetí zla. Přesto, že se autorce podařilo text této části celkem smysluplně uspořádat, dopouští se zde řady zjednodušení, např. přeskakuje z jednoho autora ke druhému, aniž by reflektovala širší kontext jejich uvažování. V textu je řada zkratkovitých tvrzení bez širších souvislostí a odkazů (např. kap. 1.1.2 Dábel). Textu by prospěl obrazový doprovod, který by pomohl dotvořit vztah mezi myšleným filosofickým a uměleckým pojetím zla. Kapitola věnující se Zimbardovu pojetí zla, která měla být stěžejním kamenem práce a teoretickým východiskem praktické části je překvapivě stručná a vlastně bezobsažná (cca 2 str.). Autorka z výstavy vybírá tři autory a jejich díla, která stručně v textu představí a jednou větou formuluje inspiraci díly pro vlastní výuku, rozhodně se nejedná o analýzu, kterou titulkem kapitoly avizuje.

V praktické části práce autorka představuje pět vyučovacích hodin, které realizovala na ZŠ Komenského v Ústí nad Orlicí s žáky 9. třídy. Praktickou část pojala jako akční participační sondu. Vzhledem k nedostatečnosti teoretické kapitoly je také praktická část práce nedostatečná, dokládají to např. konceptové mapy na str. 24. První konceptová mapa nezobrazuje analýzu „nastudovaných“ pramenů, ale zobrazuje autorčino osobní pojetí konceptu zla. Zcela chybí analýza výstavy – samostatná konceptová mapa. Druhá konceptová mapa nekoresponduje s hlavním cílem vyučování, který si autorka stanovila (str. 21). Přesto bych ráda ocenila aspoň strukturu krátkodobého projektu. Práce je psaná relativně gramaticky a stylisticky správně. Autorka cituje podle bibliografické normy, je na škodu, že pracuje spíše se sekundárními zdroji. V seznamu literatury se objevují tituly, které autorka v práci necituje.

Vzhledem k výše uvedeným výtkám, nepovažuji práci vhodnou k obhajobě.

V Praze 26. 8. 2013

vedoucí práce

Mgr. Lucie Jakubcová Hajdušková, Ph.D.